

Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2024/2025

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2024

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W skrócie

- Z deklaracji badanych wynika, iż na początku roku szkolnego 2024/2025 przeciętne wydatki rodziców związane z potrzebami szkolnymi dzieci były wyższe niż w poprzednim roku. Na początku tego roku szkolnego na zaspokojenie szkolnych potrzeb dzieci rodziny wydały średnio 1594 zł, czyli przeciętnie o 92 zł więcej niż rok temu.
- Blisko trzy czwarte rodziców dzieci w wieku szkolnym (73%) finansuje lub zamierza w tym roku szkolnym finansować pozalekcyjne zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe, co jest rekordowym wynikiem w okresie od 1998 roku.
- Najpopularniejsze rodzaje płatnych zajęć edukacyjnych i ogólnorozwojowych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym to nauka języków obcych oraz zajęcia sportowe, które w roku szkolnym 2024/2025 finansuje lub zamierza sfinansować połowa (po 50%) rodziców.
- Średnia deklarowanych łącznych kwot, jakie rodzice dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zamierzają w tym roku szkolnym przeznaczyć miesięcznie na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe dla nich, wynosi 896 zł.

SPIS TREŚCI

Wydatki na szkolne potrzeby dzieci	1
Dodatkowe, płatne zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe.....	6
Zasięg zjawiska	6
Czynniki wpływające na finansowanie dodatkowych zajęć	7
Popularność różnego rodzaju płatnych zajęć dodatkowych.....	8
Deklarowana wysokość wydatków na płatne zajęcia dodatkowe	11

Początek roku szkolnego dla osób mających dzieci w wieku szkolnym to tradycyjnie okres zwiększonych wydatków, wynikających z konieczności wyposażenia uczniów choćby w nowe przybory szkolne czy wymagane stroje, a także uiszczania różnego rodzaju obowiązkowych opłat związanych ze szkołą. Każdego roku wielu rodziców decyduje się także na wysłanie swoich dzieci na dodatkowe, płatne zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe. Tegoroczne badanie¹ pokazuje zarówno, jak kształtują się, w porównaniu z poprzednimi latami, wydatki rodziców związane z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, jak i skłonność do opłacania dzieciom dodatkowych zajęć.

WYDATKI NA SZKOLNE POTRZEBY DZIECI

Z deklaracji badanych wynika, iż na początku roku szkolnego 2024/2025 przeciętne wydatki rodziców związane z potrzebami szkolnymi dzieci były wyższe niż w poprzednim roku. Na zaspokojenie potrzeb dzieci, które uczęszczają do szkoły podstawowej, średniej lub branżowej (zakup podręczników, przyborów, strojów, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję) na początku tego roku szkolnego rodziny wydały średnio 1594 zł, czyli przeciętnie o 92 zł więcej niż rok temu (106% kwoty zeszłorocznej)². W porównaniu z poprzednim rokiem wyraźnie (o 400 zł, czyli o 40% kwoty ubiegłorocznej) wzrosła ponadto wartość mediany deklarowanych wydatków, która w tym roku wynosi 1400 zł (zob. rysunek 1).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (414) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

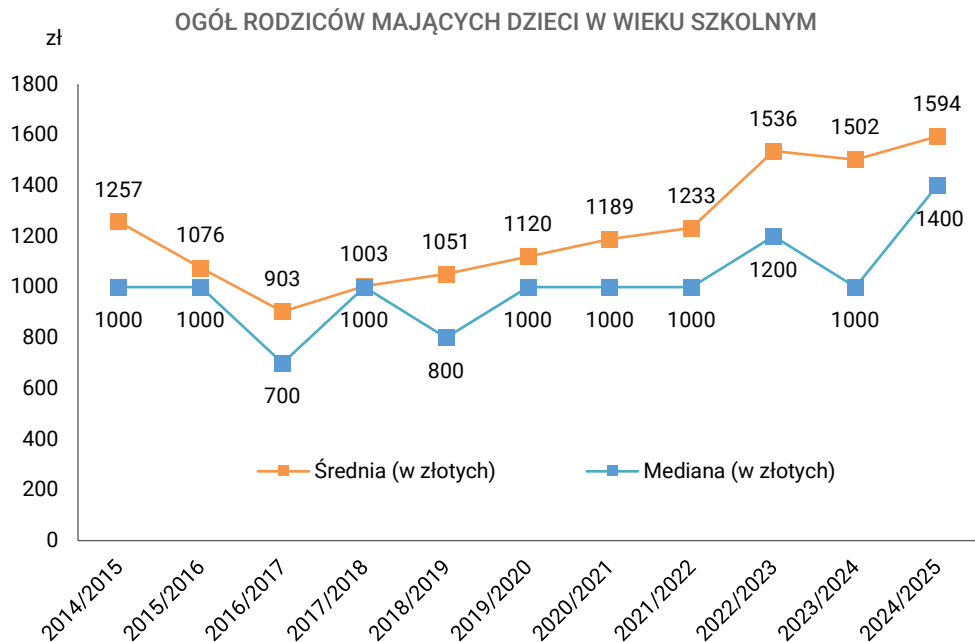
We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 3 do 13 października 2024 roku na próbie liczącej 1025 osób (w tym: 59,9% metodą CAPI, 24,7% – CATI i 15,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

Na pytania o wydatki związane z rozpoczęciem nowego roku szkolnego odpowiadali rodzice mający dzieci w wieku szkolnym (N=227).

² Zob. komunikat CBOS „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2023/2024”, październik 2023 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję)?

Porównując rok do roku wskazane przez rodziców kwoty w przedziałach, można zauważyć, iż obecnie minimalnie przybyło zarówno deklarujących wydatki przekraczające 1500 zł (wzrost o 3 punkty procentowe, do 33%), jak i tych, którzy wydali do 300 zł lub nie wydali nic (wzrost o 2 punkty), natomiast zmniejszyła się grupa badanych, których wydatki zmieściły się w przedziale od 501 do 1000 zł (spadek o 7 punktów). Warto jednak dodać, iż z udzielonych przez rodziców odpowiedzi wynika, że – tak jak w poprzednich latach – najczęściej na potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego 2024/2025 wydawano łącznie 1000 zł (wartość modalna, którą w tym roku wymieniło 19% badanych).

TABELA 1

Wysokość wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego*	Deklaracje osób mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	N=216	N=266	N=244	N=228	N=258	N=196	N=255	N=252	N=225	N=242	N=227
w procentach											
Brak wydatków	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Do 300 zł	1	11	10	10	5	6	3	3	2	3	4
301–500 zł	10	13	25	16	24	17	16	17	8	9	9
501–800 zł	15	15	14	18	20	21	17	10	9	10	8
801–1000 zł	29	27	17	24	21	19	21	22	21	24	19
1001–1500 zł	20	10	8	12	10	15	10	16	11	14	14
Powyżej 1500 zł	17	14	10	11	14	15	18	20	30	30	33
Nieokreślone wydatki	7	9	16	8	6	7	15	12	19	10	11

* Pytanie brzmiało: „Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję)?”

Z analiz wielozmiennowych³ wynika, że – tak jak w poprzednich badaniach – wysokość ogólnych kwot przeznaczanych przez rodziców na potrzeby edukacyjne dzieci w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego zależy przede wszystkim od liczby uczniów w rodzinie, a im jest ona większa, tym istotnie statystycznie wyższa⁴ jest średnia deklarowanych kwot. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem łączne wydatki na wyprawkę szkolną wyniosły na początku obecnego roku szkolnego średnio 1203 zł, łącznie dla dwojga uczniów było to średnio 1860 zł, natomiast w rodzinach z co najmniej trojgiem dzieci średnio wydano 2573 zł. Różnice widoczne są także w wysokości median wydatków szkolnych poniesionych przez poszczególne typy rodzin (odpowiednio wynoszą one: 1000 zł, 1500 zł i 2000 zł) – zob. rysunek 2.

W porównaniu z ubiegłym rokiem średnie deklarowane wydatki zwiększyły się w rodzinach, które musiały wyposażyć na nowy rok szkolny co najmniej dwójkę dzieci, a w szczególności wzrost przeciętnych wydatków jest widoczny w przypadku rodzin z trójką uczniów, w których wzrosła zarówno średnia, jak i mediana deklarowanych wydatków. W rodzinach z dwójką dzieci w wieku szkolnym mamy natomiast do czynienia ze stabilizacją mediany wydatków przy wzroście ich średniej, co oznacza, że w tej grupie wzrosło rozwarstwienie – upraszczając można powiedzieć, iż połowa badanych wydała mniej więcej tyle samo, ile rok i dwa lata temu, natomiast w połowie tej grupy wydatki znacznie wzrosły. Z odwrotną tendencją mamy natomiast do czynienia w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym – mimo spadku średniej deklarowanych wydatków ich mediana utrzymuje się na poziomie ubiegłorocznym, co wskazuje, że w tej grupie rozpiętości się zmniejszyły.

³ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

⁴ ANOVA.

RYS. 2. Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory, stroje, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję)?

DEKLAROWANE WYDATKI W ZALEŻNOŚCI OD LICZBY DZIECI W WIEKU SZKOLNYM

* Wyniki dotyczące rodziców mających troje lub więcej dzieci w wieku szkolnym należy interpretować ostrożnie z powodu małej ich liczebności w badanej próbie

W przeliczeniu na jedno dziecko rodzice na początku tego roku szkolnego wydali przeciętnie 1052 zł (średnia), czyli o 15 zł więcej niż przed rokiem (101% ubiegłorocznej kwoty). Mediana wydatków szkolnych *per capita* pozostała jednak na poziomie ubiegłorocznym i wyniosła 1000 zł. Biorąc pod uwagę średnie deklarowanych wydatków w przeliczeniu na jednego ucznia w rodzinie, również można zauważyć spadek w stosunku do danych ubiegłorocznych w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym i wzrost w rodzinach z co najmniej dwójką uczniów, przy czym największy wzrost wydatków *per capita* odnotowaliśmy w mało licznej grupie rodzin z co najmniej trójką dzieci w wieku szkolnym (zob. tabelę 2). Tak jak w poprzednich latach widać jednak wyraźnie, że im więcej dzieci w wieku szkolnym, tym mniejsze wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko (od średnio 1203 zł w rodzinach z jednym dzieckiem w wieku szkolnym do 745 zł w rodzinach z co najmniej trójką dzieci). Warto dodać, że istotna statystycznie jest tylko różnica średnich deklarowanych wydatków *per capita* pomiędzy rodzinami, które mają jedno dziecko w wieku szkolnym, a tymi z co najmniej trójką uczniów.

TABELA 2

Liczba dzieci w wieku szkolnym na utrzymaniu rodziny	Średnie wydatki rodziców w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym (według terminów badań)											Wydatki w roku 2024 w odniesieniu do wydatków w roku 2023
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
	w złotych											
Jedno	886	721	626	686	742	865	819	940	1139	1221	1203	99%
Dwoje	791	721	511	634	628	660	689	723	894	896	930	104%
Troje i więcej*	580	488	723	521	552	573	799	652	687	555	745	134%
Ogółem	828	695	588	649	679	765	770	840	991	1037	1052	101%

* Wyniki dotyczące rodziców mających troje lub więcej dzieci w wieku szkolnym należy interpretować ostrożnie z powodu małej ich liczebności w badanej próbie

Tak jak w poprzednich latach nie ma istotnych statystycznie różnic w deklarowanych wydatkach związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w zależności od poziomu dochodów *per capita* w gospodarstwie domowym oraz od oceny warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego. Może to wskazywać, iż za deklarowanymi wydatkami rodziców w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego stoją przede wszystkim rzeczywiste potrzeby uczniów, a mniejszą rolę odgrywają możliwości finansowe rodziców. Zmniejszanie się deklarowanych wydatków *per capita* wraz ze wzrostem liczby uczniów w rodzinach może wynikać z faktu, iż dzieci „dziedziczą” po sobie lub współdzielą część wyposażenia uczniowskiego. Wahania średnich deklarowanych wydatków w rodzinach z co najmniej trójką dzieci w wieku szkolnym, w tym odnotowany na początku bieżącego roku szkolnego duży wzrost przeciętnych wydatków w tej grupie badanych, po ubiegłorocznym wyraźnym ich spadku, również mogą wynikać z faktu, iż część wyposażenia uczniów nie jest kupowana co roku, a jest wykorzystywana w rodzinie przez czas dłuższy niż jeden rok szkolny.

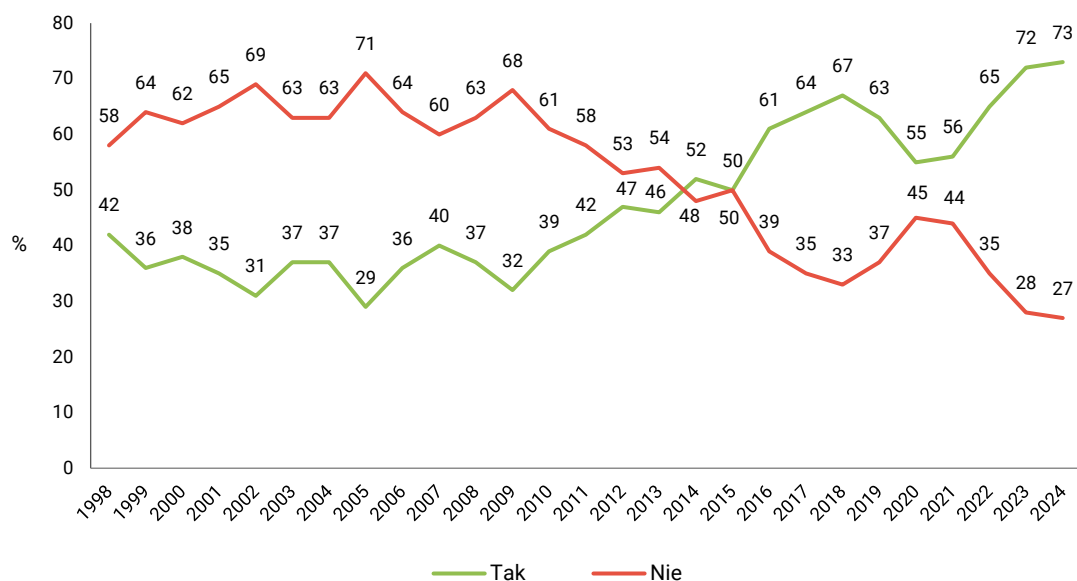
DODATKOWE, PŁATNE ZAJĘCIA EDUKACYJNE I OGÓLNOROZWOJOWE

Zasięg zjawiska

Na początku bieżącego roku szkolnego zamiar posyłania swoich dzieci w wieku szkolnym na dodatkowe płatne zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe zadeklarowało blisko trzy czwarte rodziców (73%). Tak jak w poprzednich latach zdecydowana większość rodziców, którzy postanowili opłacać dzieciom dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe, zamierza posłać na nie wszystkie swoje dzieci (87% z tej grupy). Ponadto odsetek rodziców, którzy zdecydowali się wszystkim swoim dzieciom w wieku szkolnym ufundować dodatkowe zajęcia, jest wyższy niż w ostatnich latach (63%, od ubiegłego roku wzrost o 5 punktów procentowych).

CBOS

RYS. 3. Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?

Odpowiedzi osób mających dzieci w wieku szkolnym. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Kwestia finansowania przez rodziców mających dzieci w wieku szkolnym różnego typu zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych jest przedmiotem naszych badań od 1998 roku. Do roku 2011 dodatkowe zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe (w szkole lub poza nią) opłacała swoim dzieciom znacząca, ale pozostająca w mniejszości grupa rodziców. W roku szkolnym 2012/2013 odsetek zainteresowanych dodatkowymi, płatnymi zajęciami dla swoich dzieci zbliżył się do 50%, a na początku roku szkolnego 2014/2015 po raz pierwszy w historii naszych badań przekroczył ten próg (52%). W kolejnym roku zamiar finansowania takich zajęć deklarował co drugi rodzic.

Znaczący wzrost nastąpił w roku szkolnym 2016/2017, po wprowadzeniu programu 500+, kiedy to 61% rodziców zadeklarowało, iż przynajmniej jedno z ich dzieci będzie uczęszczać na płatne zajęcia dodatkowe. W następnych latach popularność posyłania dzieci w wieku szkolnym na dodatkowe, płatne zajęcia nadal rosła i w efekcie po rozpoczęciu roku szkolnego 2018/2019 dwie trzecie rodziców (67%) twierdziło, że przynajmniej jedno z ich dzieci uczęszcza lub będzie uczęszczać na takie zajęcia. Trend ten jednak się nie utrzymał i na początku roku szkolnego 2019/2020 odnotowaliśmy niewielki (o 4 punkty procentowe) spadek zainteresowania rodziców płatnymi zajęciami pozalekcyjnymi dla dzieci w wieku szkolnym.

Rok szkolny 2020/2021, nadzwyczajny ze względu na stan epidemii, przyniósł kontynuację trendu spadkowego, jeżeli chodzi o zasięg korzystania przez uczniów z dodatkowych płatnych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych. Mimo znaczącego spadku nadal jednak większość (55%) rodziców pytanych na początku roku szkolnego deklarowała, że któreś z ich dzieci w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać na opłacane przez nich zajęcia dodatkowe.

W drugim roku pandemii nastąpiła tylko nieznaczna poprawa – na opłacanie dodatkowych zajęć w roku szkolnym 2021/2022 zdecydowało się 56% rodziców uczniów, czyli o 1 punkt procentowy więcej niż rok wcześniej. Natomiast w kolejnym roku odnotowaliśmy już znaczący wzrost odsetka rodziców deklarujących posyłanie lub zamiar posyłania dzieci na płatne zajęcia dodatkowe (o 9 punktów procentowych, do 65%), w efekcie czego nastąpił powrót do poziomu notowanego po wprowadzeniu programu 500+, a przed pandemią COVID-19.

Z kolejnym znaczącym wzrostem popularności płatnych zajęć dodatkowych dla uczniów mieliśmy do czynienia w ubiegłym roku – na początku roku szkolnego 2023/2024 blisko trzy czwarte badanych rodziców (72%, od poprzedniego roku wzrost o 7 punktów procentowych) zadeklarowało, że któreś z ich dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać na zajęcia dodatkowe opłacane przez rodziców, w szkole lub poza szkołą. W bieżącym roku szkolnym notujemy kolejny, minimalny (o 1 punkt procentowy) wzrost odsetka rodzin zdecydowanych opłacać dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe. Warto podkreślić, iż od 1998 roku nigdy tak duża część rodziców nie deklarowała, że opłaca lub będzie opłacać w trakcie roku szkolnego takie zajęcia.

Czynniki wpływające na finansowanie dodatkowych zajęć

Przeprowadzane wielozmiennowe analizy statystyczne od lat wykazują, iż na decyzję o posłaniu dzieci na płatne zajęcia pozalekcyjne wpływa przede wszystkim poziom wykształcenia rodziców, a im jest on wyższy, tym szanse dzieci na korzystanie z takich zajęć są większe (zob. tabelę 3). Dodatkowe zajęcia finansuje swoim dzieciom aż 89% rodziców legitymujących się wyższym wykształceniem. Na finansowanie pozalekcyjnych zajęć decyduje się w tym roku także zdecydowana większość (73%) rodziców ze średnim wykształceniem i tylko 37% tych z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym.

TABELA 3

Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?	Wykształcenie rodzica		
	zasadnicze zawodowe lub niższe *	średnie	wyższe
	w procentach		
Tak	37	73	89
Nie	63	25	10
Odmowa odpowiedzi	0	1	1

* Ze względu na małą liczebność połączono w jedną grupę rodziców z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym. Odsetki nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

Ponadto w bieżącym roku szkolnym, tak jak we wcześniejszych latach, notujemy znacznie większe prawdopodobieństwo, że z płatnych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych skorzystają dzieci mieszkające w miastach (80%), niż dzieci wiejskie (63%).

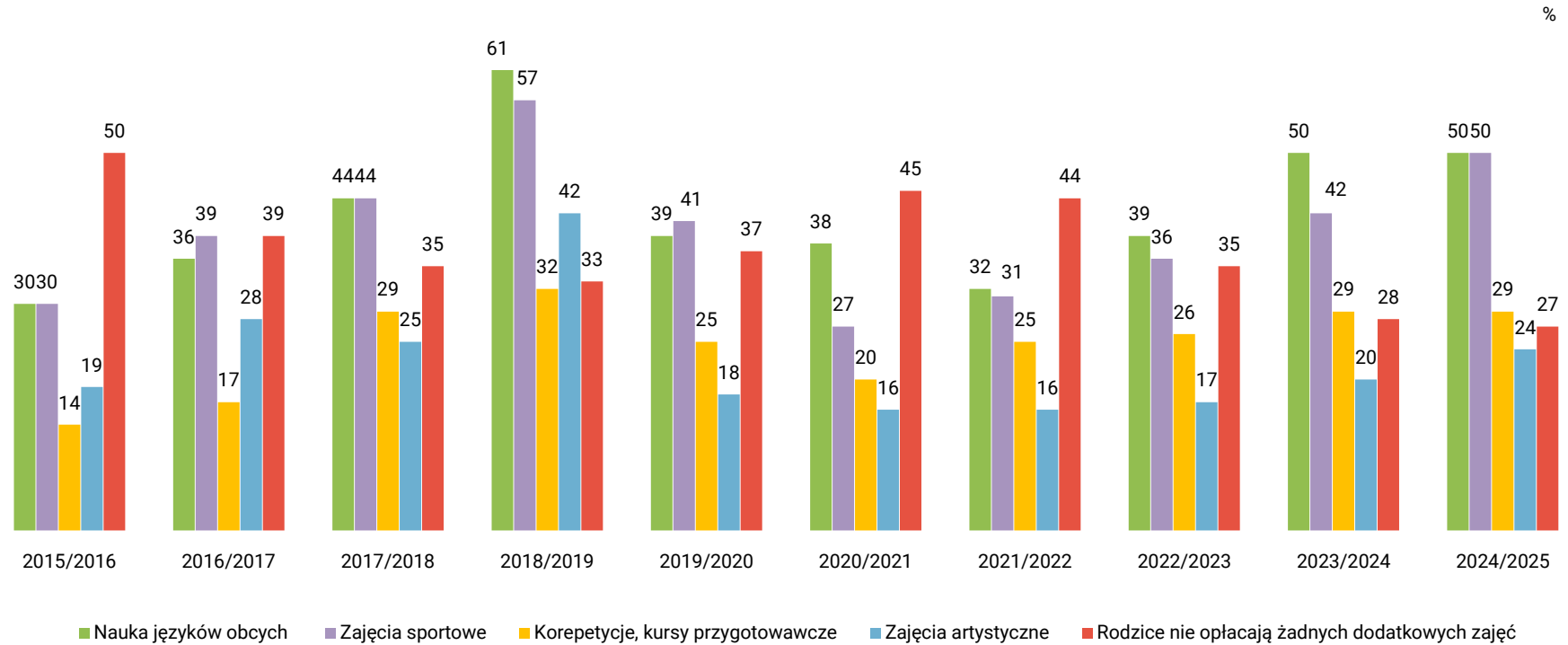
TABELA 4

Czy któreś z Pana(i) dzieci będących w wieku szkolnym uczęszcza lub będzie uczęszczać w bieżącym roku szkolnym na zajęcia dodatkowe, opłacane przez Pana(ią) w szkole lub poza szkołą?	Miejsce zamieszkania	
	Wieś	miasto
	w procentach	
Tak	63	80
Nie	35	20
Odmowa odpowiedzi	2	0

Popularność różnego rodzaju płatnych zajęć dodatkowych

W tym roku szkolnym najpopularniejsze rodzaje płatnych zajęć edukacyjnych i ogólnorozwojowych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym to nauka języków obcych oraz zajęcia sportowe, które w roku szkolnym 2024/2025 finansuje lub zamierza sfinansować połowa (po 50%) rodziców. Na kolejnym miejscu pod względem popularności uplasowały się korepetycje i kursy przygotowawcze, które w tym roku zdecydowało się opłacać dzieciom 29% rodzin, w których są uczniowie. Tradycyjnie mniej popularne są płatne zajęcia artystyczne, które w tym roku zamierza zapewnić dzieciom blisko co czwarty rodzic (24%). W porównaniu z początkiem poprzedniego roku szkolnego wyraźnie wzrosła popularność zajęć sportowych (wzrost o 8 punktów procentowych). Warto przypomnieć, iż w latach 2013–2019 płatne pozalekcyjne zajęcia sportowe także były fundowane dzieciom równie często lub nawet częściej niż nauka języków obcych. Załamanie nastąpiło w roku szkolnym 2020/2021, co niewątpliwie było efektem pandemii COVID-19 i związanych z nią ograniczeń aktywności, ale jednak już od roku szkolnego 2021/2022 obserwujemy stopniowy wzrost zainteresowania tymi zajęciami i porównując tegoroczne deklaracje z wcześniejszymi możemy zauważyć, iż tylko w roku szkolnym 2018/2019 większa część rodziców dzieci w wieku szkolnym zdecydowała się na ich opłacanie. Ponadto nieco więcej rodziców niż poprzednio opłaca lub zamierza opłacać swoim dzieciom zajęcia artystyczne (wzrost o 4 punkty procentowe) – zob. rysunek 4 i tabelę 5.

RYS. 4. Płatne zajęcia pozalekcyjne w latach 2015–2024

Deklaracje rodziców mających dzieci w wieku szkolnym. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden rodzaj zajęć. Pominięto inne zajęcia

TABELA 5

Rodzaje płatnych zajęć pozalekcyjnych:*	Odpowiedzi twierdzące respondentów mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)													
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	N=384	N=363	N=314	N=295	N=372	N=311	N=284	N=280	N=260	N=335	N=286	N=248	N=234	N=254
w procentach														
Nauka języków obcych	30	26	30	24	22	27	26	23	25	28	25	20	26	26
Zajęcia sportowe	13	11	13	14	12	17	18	13	16	16	15	16	23	21
Korepetycje, kursy przygotowawcze	13	8	10	9	8	8	8	7	6	11	8	12	11	9
Zajęcia artystyczne	7	6	6	6	8	11	9	6	12	10	12	10	15	15
Inne	2	1	3	2	2	2	3	1	2	2	3	2	3	2
Rodzice nie opłacają żadnych dodatkowych zajęć	58	64	62	65	69	63	63	71	64	60	63	68	61	58

TABELA 5 cd.

Rodzaje płatnych zajęć pozalekcyjnych:*	Odpowiedzi twierdzące respondentów mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)													
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
	N=217	N=256	N=216	N=266	N=244	N=228	N=258	N=196	N=255	N=252	N=225	N=242	N=227	
w procentach														
Nauka języków obcych	30	28	35	30	36	44	61	39	38	32	39	50	50	
Zajęcia sportowe	24	27	30	30	39	44	57	41	27	31	36	42	50	
Korepetycje, kursy przygotowawcze	16	12	19	14	17	29	32	25	20	25	26	29	29	
Zajęcia artystyczne	16	17	21	19	28	25	42	18	16	16	17	20	24	
Inne	5	4	5	3	2	5	7	6	2	3	1	5	5**	
Rodzice nie opłacają żadnych dodatkowych zajęć	53	54	48	50	39	35	33	37	45	44	35	28	27	

* Pytanie brzmiało: „Na jakie dodatkowo opłacane przez Pana(ią) zajęcia uczęszczają lub będą uczęszczać Pana(i) dzieci w wieku szkolnym? Czy są to:”

** Kilku rodziców stwierdziło, że jeszcze nie podjęli decyzji, jakie to będą zajęcia, a pozostali wymienili: Akademię Innowacji przygotowanie do Odysei Umysłu, koła zainteresowań (chemia, matematyka), kurs programowania, eksperymenty, poznawanie świata, twórczość kreatywną - warsztaty młodego inżyniera, studium teologiczne, harcerstwo, logopedę, terapię psychologiczną

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jeden rodzaj zajęć

Warto też dodać, iż większość rodziców opłaca lub zamierza opłacać zajęcia pozalekcyjne więcej niż jednego rodzaju, ale jeżeli już decydują się fundować swym dzieciom tylko jeden ich rodzaj, to w tym roku szkolnym najczęściej są to zajęcia sportowe.

Deklarowana wysokość wydatków na płatne zajęcia dodatkowe

Łączne deklарowane kwoty, jakie rodzice przeznaczają miesięcznie na finansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych dla wszystkich swoich dzieci w wieku szkolnym, charakteryzują się – jak zwykle – dużą rozpiętością (w tym roku od 60 zł do 8000 zł miesięcznie) i przeciętnie są one wyższe niż przed rokiem. Średnia arytmetyczna tegorocznych deklарowanych miesięcznych wydatków wynosi 896 zł i jest wyższa od ubiegłorocznej o 104 zł, czyli o 13%, natomiast mediana rozkładu deklарowanych wydatków wynosi obecnie 600 zł, czyli o 100 zł (tj. o 20%) więcej niż w roku ubiegłym. Najczęściej deklарowana kwota na dodatkowe zajęcia w tym roku szkolnym to 1000 zł miesięcznie (wartość modalna wskazywana przez 16% pytanych).

TABELA 6

	Średnie miesięczne wydatki rodziców na dodatkowe zajęcia dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)										Wydatki w roku 2024 w odniesieniu do wydatków w roku 2023	
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		2024
	w złotych											
Na wszystkie dzieci korzystające z zajęć	363	334	532	581	421	518	614	585	699	792	896	113%
Na jedno dziecko korzystające z zajęć	296	274	158	455	309	368	482	440	571	629	603	96%

Średnie miesięczne wydatki na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe w przeliczeniu na jedno dziecko są niższe niż w ubiegłym roku i wynoszą 603 zł (spadek o 26 zł). Wzrosła jednak o 111 zł mediana miesięcznego budżetu przeznaczanego na dodatkowe zajęcia w przeliczeniu na jednego ucznia i wynosi ona obecnie 450 zł, co oznacza, że zmniejszyły się rozpiętości w wydatkach *per capita*.

Opracowała

Barbara Badora